

В контексті управління підприємством результати нашого дослідження допоможуть менеджменту досягти підвищення ефективності використання оборотних коштів шляхом контролю та оптимізації таких факторів, як мультиплікатор оборотного капіталу, коефіцієнт оборотності оборотного капіталу та рентабельність продажів.

Література.

1. Когденко В.Г. Экономический анализ : учебное пособие. – М. : Юнити-Дана, 2012. – 301 с.
2. География успеха / А. Пасхвер // Новое Время. - 2015. - № 35. – С. 19-21.
3. Офіційний сайт компанії ПАТ «Авангард» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://avangard.com.ua/>
4. Офіційний сайт компанії ПАТ «Миронівський хлібопродукт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mhp.com.ua/en/investor-relations/financial-reports>

СУТНІСТЬ АВС-ПІДХОДУ ЯК УНІВЕРСАЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ АНАЛІЗУ ЗАПАСІВ ТМЦ

Іващенко В. В., студентка

Науковий керівник: Польова Т.В., к.е.н., доцент

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Для забезпечення безперебійності процесу продажу товарів (споживання) необхідно раціонально управляти товарним потоком. Актуальність цього підтверджується різноманітністю товарного асортименту, структури товарних запасів, що підтверджує необхідність їх правильної розбивки на певні, однорідні за обраними ознаками групи. Виконати цей непростий процес допоможе АВС-підхід, який практично використовують для управління асортиментом товарного потоку.

Науковці сучасності (Безсмертна О., Бодряков Р., Голубева С., Грек П., Круглова О., Лагоцький Т., Роганова Г., Фішер А. [1-8]) багато уваги приділяють особливостям проведення АВС-аналізу на базі підприємств різних сфер діяльності (роздрібна торгівля, харчова промисловість, ювелірна справа). Проте в більшості випадків автори лише вказують на простоту застосування АВС-підходу та надають перелік основних кроків процесу АВС-аналізу. При цьому майже поетапно не розкриваючи алгоритм дій АВС-підходу та логіку його застосування для управління товаропотоками. Отже дослідження з цієї тематики є і досі актуальним.

Сутність АВС-підходу як методологічної основи аналізу полягає у розподілі сукупності показників (наприклад, номенклатури товарно-матеріальних цінностей) на три групи, які позначаються латинськими літерами А, В і С, залежно від обраних критеріїв. При цьому, окрема важлива базова складова цього підходу – це метод АВС-аналізу, як інструмент, що

використовується для вивчення сукупності об'єктів (товарів) та контролю за формуванням і станом запасів за допомогою графічного зображення кривої Лоренца та поділом її за принципом Парето на три класи з використанням перших букв латинського алфавіту АВС.

Системна модель управління товарними запасами за АВС-підходом містить низку етапів, які, на нашу думку, найбільш вдало виділені економістом Крещенко О.В. [9, с. 256]. Так, на першому етапі доцільно проводити аналіз існуючого стану товарно-матеріальних потоків суб'єкта господарювання; на другому – необхідно виділити та ранжувати виявлені проблеми торговельного підприємства, що пов'язані з асортиментною політикою та управлінням товарно-матеріальними потоками, на третьому етапі слід з'ясувати основні елементи політики підприємства (тобто вимог, критеріїв та обмежень стосовно асортиментної спеціалізації, конкурентів, постачальників, покупців тощо). Четвертий етап АВС-підходу є основним, бо на ньому визначається мета аналізу (наприклад, підвищити задоволення попиту покупців, знизити запаси на складах підприємства, оптимізувати витрати). На п'ятому етапі вибирають об'єкти аналізу (наприклад, асортиментні позиції, покупці, постачальники товарів тощо). На наступному етапі особлива увага приділяється визначенню показників (прибуток, рентабельність, дохід, частота відвантажень, ціна у розрахунку на одиницю продукції, дефіцитність номенклатурних позицій тощо). На шостому етапі необхідно проводити формування інформаційного масиву для аналізу, а програмне забезпечення 1С:Торговля 8.0 містить модуль, що на підставі інформації з бази даних угруповання активів формує звіти: «АВС-аналіз», «XYZ-аналіз» або інтегрований «АВС/XYZ-аналіз». На подальших етапах здійснюють сам АВС-аналіз, як інструмент розбивки (поділення, класифікації) обраної сукупності на задані групи для подальшого аналізу і прийняття рішень, розробляється стратегія управління сформованими за АВС-аналізом кластерами товарних запасів [9, с. 257], здійснюється вибір методів обліку, контролю і управління ними.

Література.

1. Безсмертна О. В. Особливості АВС-XYZ-аналізу в системі оцінки постачання сировини на молокопереробних підприємствах / О. В. Безсмертна // Економічний простір : Зб. наук. пр. / ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». – 2010. – № 36. – С. 169-174.

2. Бодряков Р. АВС-анализ для повышения эффективности работы склада. Пошаговое описание методики [Эл. рес.] / Р. Бодряков // Журнал «Логистик & система». – 2005. – № 1. – Режим доступа : <http://www.rombcons.ru.logistikl.htm>.

3. Голубева С. М. Застосування АВС-аналізу у Metro Group в Луганському регіоні [Ел. ресурс] / С. М. Голубева, Н. М. Голубева, Г. А. Цопа // Маркетинг: теорія і практика : Зб. наук. пр. СНУ ім. В. Даля / Ред. кол.: Т. С. Максимова (гол. ред.). – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2008. – № 14. – 254 с. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Mtip/2008_14/golubeva-golubeva.pdf.

4. Грек П. В. Двухфакторный ABC-анализ по методике П. В. Грека [Эл. рес.] / П. В. Грек // Ремедиум. – 2007. – № 5. – Режим доступа : <http://www.recipe.ru/analitika/dvuhfaktorniy-avs-analiz-po-metodike-p.v.greka>.

5. Круглова О. А. Ефективність управління товарними запасами у підприємствах роздрібної торгівлі : дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.07.05 «Економіка торгівлі та послуг» / О. А. Круглова. – Харків, 2002. – 265 с.

6. Лагоцький Т. Я. Математичні методи в управлінні запасами складських та гуртових підприємств : дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.03.02 / Т. Я. Лагоцький. – Львів, 2005. – 237 с.

7. Роганова Г. Застосування ABC- та XYZ-аналізу для управління товарними запасами ювелірної продукції / Г. Роганова // Схід. – 2010. – № 6 (106). – С. 56-64.

8. Фишер А. Методы выделения групп в ABC-анализе [Ел. ресурс] / А. Фишер // Інформаційний портал «Склад». – Режим доступу : http://sklad-zakonov.narod.ru/Vlad_st/abc.html.

9. Крещенко О. В. Методологические и методические основы ABC-анализа товарных запасов / О. В. Крещенко // Бизнес Информ. – 2012. – № 12. – С. 253-258.

УПРАВЛЕНИЕ ЗАТРАТАМИ НА ПРЕДПРИЯТИИ

Иванчук О. Н., студент

*Научный руководитель: Онисифорова В. Ю., к.э.н., доцент
Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет*

На современном этапе в Украине происходят серьезные экономические изменения, что непосредственно влияет на главный субъект рыночной экономики – предприятие.

На этапе рыночных отношений предприятие стало более самостоятельным. Увеличивается значение финансовой устойчивости и конкурентоспособности. Умение правильно хозяйствовать позволит предприятию достойно выглядеть на фоне конкурентов. Достижение главной цели предприятия, а именно максимизация прибыли и повышение уровня производства, было бы не возможно без эффективного управления затратами на производство и реализацию продукции.

В последнее время можно наблюдать рост издержек производства связанных с подорожанием стоимости сырья и материалов, топлива, энергии, а также роста ставок по кредитам, роста расходов на рекламу. Данные факторы требуют совершенствования практики управления издержками производства с учетом всех особенностей. Это позволит предприятию минимизировать расходы, достичь высокой рентабельности.

Вопросы системы управления затратами является важной составляющей управленческой деятельности, так как именно соотношение между доходами и расходами предприятия определяет его финансовое состояние.

Эффективное управление затратами подразумевает: